

ANAYASA 2014/18780

MAHKEMESİ

—

BAŞVURU NO: 2014/18780

BAŞVURU TARİHİ: 28/11/2014

KARAR TARİHİ: 7/2/2019

RESMİ GAZETE TARİHİ VE SAYISI : 13/03/2019 – 30713

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

DENİZ BENOL VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU

Başkan : Burhan ÜSTÜN

Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR

Serruh KALELİ

Kadir ÖZKAYA

Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Raportör : Recep KAPLAN

Başvurucular : Deniz BENOL

Furkan ÇELİK

Oğulcan AKDOĞAN

Vekili : Av. Davut ERKAN

BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, gözaltı işlemi esnasında atılan slogan nedeniyle hükmedilen hapis cezasına ilişkin olarak verilen hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının ifade özgürlüğünü ihlal ettiği iddiasına ilişkindir.

BAŞVURU SÜRECİ

Başvuru 28/11/2014 tarihinde yapılmıştır.

Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

Komisyonda başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

Konu yönünden hukuki irtibat nedeniyle 2014/18781, 2014/18782 numaralı bireysel başvuru dosyalarının 2014/18780 numaralı dosyayla birleştirilmesine karar verilmiştir.

Bölüm Başkan tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir.

Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

OLAY VE OLGULAR

Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

Sırasıyla 1993, 1992 ve 1992 doğumlu olan başvurucular, olay tarihinde

öğrencidir. İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünde görevli polis memurları 14/5/2012 günü sabah erken saatlerde, I Mayıs Emek ve Dayanışma Günü etkinlikleri kapsamında yaşanan toplumsal olaylarla ilgili olarak İstanbul 16. Ağır Ceza Mahkemesi (CMK 250. madde ile görevli) tarafından verilen yakalama, arama, elkoyma ve inceleme kararını uygulamak üzere Kadıköy ilçesinde bulunan Paylaşma ve Dayanışma Derneğine (Dernek) ait apartman dairesine gelmiştir. Dernekte bulunan kişiler ile kimlik kontrolü ve arama yapmak isteyen polisler arasında ilgili mahkemenin arama kararı hakkında tartışma yaşanmıştır. Bu sırada polis, hakkında yakalama emri bulunan başvuru Furkan Çelik'i tespit ederek yakalamıştır. Gerekli adli işlemlerin yapılması amacıyla başvuru Furkan Çelik'in polis merkezine götürülmek istenmesi üzerine başvurucular polislere direnmiş ve taraflar arasında fiilî temas yaşanmıştır. Polis, mahkeme

emrinin gereğinin yapılmasını engelleyen ve saldırgan davranışlarda bulunan başvurucuları gözaltına almıştır. Başvurucular bu süreçte ve sonrasında polis araçları içinde "Katil polis hesap verecek, direne direne kazanacağız, baskılar bizi yıldırılmaz." şeklinde sloganlar atmıştır.

Operasyonda görevli polislerin şikâyeti üzerine Kadıköy Cumhuriyet

Başsavcılığınca başlatılan soruşturmada başvurucuların tamamının polis memurlarına görevlerini yaptırmamak için direnme ve görevlerinden dolayı polis memurlarına hakaret suçlarından, İlave olarak polis aracının şoför koltuğunu tekmeleyen başvuru Oğulcan Akdoğan'ın kamu malına zarar verme suçundan cezalandırılması istemiyle iddianame düzenlenmiştir.

Yargılamayı yapan İstanbul Anadolu 36. Asliye Ceza Mahkemesi 13/5/2014

tarihli kararında aşağıdaki gerekçelerle başvurucuların görevli polis memurlarına görevlerinden dolayı hakaret suçundan ayrı ayrı ve sonuç olarak 13 ay ve 3 gün, görevli memurlara görevlerini yaptırmamak için direnme suçundan ise 7 ay 15 gün hapis cezası ile cezalandırılmalarına ve her iki hükmün de açıklanmasının geri bırakılmasına (HAGB) karar vermiştir.

Suç tarihinde usulüne uygun olarak alınan arama karan gereğince müşteki polis memurlarının sanıkların bulunduğu dernek binasına geldikleri, kapıyı çaldıktan sonra sanıkların açması üzerine kimlik tespiti ve arama yapmak istedikleri, sanıkların mahkeme kararını görmek istedikleri, müştekiler ile aralarında bu nedenlerle tartışma yaşandığı, dernek binasında bulunan hakkında yakalama kararı bulunan sanık Furkan 'm götürülmek istenmesi üzerine, sanıkların müştekilere direndikleri, cebir ve şiddet gösterdikleri, binadan çıkarılırken "Katil polis hesap verecek, direne direne kazanacağız, baskılar bizi yıldırılmaz." şeklinde hakaret etlikleri, polis aracında da cebir şiddet ve hakaretlerine

devam ettikleri, aracın koltuklarını tekmeledikleri, bu şekilde üzerlerine atılı direnme ve hakaret suçlarını işledikleri sabit kabul edilmiştir.

Her ne kadar sanık Oğulcan hakkında kamu malına zarar vermek suçundan dolayı cezalandırılması talebiyle kamu davası açılmış ise de, mala zarar verme suçunun kasten işlenen suçlardan olduğu, sanığın koltuğa tekme atması sonucu dikkati dağılan şoförün aracı kaldırırma vurmasında sanığın mala zarar verme kastının varlığından söz

edilemeyeceğinden, unsurları oluşmayan suç nedeniyle bu suçtan dolayı beraat kararı verilmesi gerekmiştir.

Sanıkların aksi kanıtlanamayan savunmalarına ve bu savunmaları destekleyen doktor raporlarına göre müştekilerin zor kullanma yetkilerini aşarak sanıklara davranış ve hareketleri nedeniyle haksız tahrik altında suç işledikleri kabul edilerek, sanıkları cezalarının haksız tahrik nedeniyle indirilmelerine karar verilmiştir... ”

Başvurucuların bu karara itirazı İstanbul Anadolu 3. Ağır Ceza Mahkemesince 14/10/2014 tarihinde reddedilmiştir. Ret kararı 3/11/2014 tarihinde başvurularda tebliğ edilmiştir.

Başvurucular süresi içinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "Hakaret" kenar başlıklı maddesinin (I) ve (3) numaralı fıkraları şöyledir:

“(1) Bir kimseye onur, şeref ve saygınlığını rencide edebilecek nitelikte somut bir fiil veya olgu isnat eden veya sövmek suretiyle bir kimsenin onur, şerefte saygınlığına saldıran kişi, üç aydan iki yıla kadar hapis veya adli para cezası ile cezalandırılır. Mağdurun gıyabında hakaretin cezalandırılabilmesi için fiilin en az üç kişiyle ihtilat ederek işlenmesi gerekir.

(3) Hakaret suçunun;

a) Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı,

İşlenmesi halinde, cezanın alt sınırı bir yıldan az olamaz. ”

5237 sayılı Kanunün “Görevi yaptırmamak için direnme” kenar başlıklı 265.

maddesinin (I) numaralı fıkrası şöyledir:

“(1) Kamu görevlisine karşı görevini yapmasını engellemek amacıyla, cebir veya tehdit kullanan kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır”

V. İNCELEME VE GEREKÇE

Mahkemenin 7/2/2019 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurucuların İddiaları ve Bakanlık Görüşü

1. Başvunucular;

i. İlk derece mahkemesinin gerekçeli kararının kendilerine veya müdafilerine tebliğ edilmemesi,

ii. İlk derece mahkemesi kararının gerekçesinde somutlaştırma yapılmaması, hangi sanığın hangi müştekiye yönelik hangi eylemi ile cebir ve şiddet gösterdiğinin belirtilmemesi, yine hangi sözün neden ve kime karşı hakaret suçunu oluşturduğunun açıklanmaması,

iii. İddia makamınca ileri sürülmeyen cebir ve şiddet eylemleri bakımından da hüküm kurulması nedenleriyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini İleri sürmüşlerdir.

2. Bakanlık görüşünde bu iddialara ilişkin bir değerlendirmeye yer verilmemiştir.

3. Başvurucular ayrıca;

i. “Katil polis hesap verecek, direne direne kazanacağız, baskılar bizi

yıldıramaz. ” şeklindeki sloganların tehdit olarak değerlendirilmesi suretiyle görevi yaptırmamak için direnme suçundan mahkûmiyete dair hüküm kurulması,

ii. Herhangi bir kişiye yönelik hakaret içermeyen, tehdit niteliğinde olmayan, kalıplaşmış cümlelerden oluşan ve hemen hemen her toplumsal olayda atılan sloganları atmalarının hakaret olarak kabul edilmesi nedenleriyle ifade özgürlüğünün ihlal edildiğini ileri sürmüşlerdir.

4. Bakanlık görüşünde; başvuru konusu müdahalenin kamu düzeninin sağlanması ile başkalarının şöhret ve haklarının korunması gibi meşru amaçları olduğu belirtilmiştir. Bakanlığa göre kamu görevini icra eden devlet memurları toplumun düzenini sağlamak amacıyla hareket ettikleri için başvuruya konu sözlerin kamuoyunun memurun performansına duyduğu güveni ortadan kaldırmaya yönelik gerçek bir tehlike yaratıp yaratmadığı hususunun gözetilmesi gerekmektedir. Bakanlık; somut olayda başvurucuların kamu görevini icra eden

memurlara yönelik "Katil polis hesap verecek, direne direne kazanacağız, baskılar yıldıramaz. " şeklindeki sözlerinin kamu görevlilerine duyulan güveni sarsmak amacıyla gerçekleştirildiğini ve başvurucuların olay günü görevli polislere yönelik polis aracı içinde cebir ve şiddet göstermeleri, koltuklan tekmelemelerinin müdahalenin gerekli olduğunu gösterdiğini ifade etmiştir.

5. Başvurucular, Bakanlık görüşüne karşı beyanlarında atılan sloganların kolluk güçlerinin orantısız güç kullanması ve yetkilerini kötüye kullanmaları durumlarına yönelik kalıplaşmış nitelikte sloganlar olduğunu belirtmiştir. Başvurucular bu sloganların suç teşkil etmediği yönünde bazı derece mahkemesi kararlarını sunmuşlardır. Başvurular ayrıca AİHM'in Gül ve diğerleri/Türkiye kararı çerçevesinde, attıkları sloganların cezalandırılmaması gerektiğini ileri sürmüşlerdir. Başvurucular sloganların sabah erken saatlerde kimsenin duymadığı bir oranda ve derece mahkemelerince de kabul edildiği üzere haksız tahrik

altında atılmış olmasının yapılacak değerlendirmelerde kendi lehlerine olacak şekilde dikkate alınmasını istemişlerdir.

B. Değerlendirme

Anayasa Mahkemesi, olayların başvurucular tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (Tahir Canan, B. No: 2012/969, 18/9/2013, ř 16). Başvurucuların iddialarının bir bütün olarak Anayasa'nın 26. maddesi kapsamında incelenmesi gerektiği değerlendirilmiştir.

Anayasa'nın "Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti" kenar başlıklı 26. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar... Bu hürriyetlerin kullanılması,... başkalarının şöhret veya haklarının, ... korunması . amaçlarıyla sınırlanabilir... "

I. Kabul Edilebilirlik Yönünden

Başvurucular atılan sloganlar nedeniyle hakaret suçundan cezalandırılmaları yanında anılan sloganların tehdit olarak değerlendirilmesi suretiyle görevi yaptırmamak için direnme suçundan mahkûm edilmelerinin de ifade özgürlüğünü ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

Bununla birlikte ilk derece mahkemesi kararında yer alan "... sanıkların... Katil polis hesap verecek, direne direne kazanacağız, baskılar bizi yıldırılmaz.' şeklinde hakaret ettikleri" biçimindeki saptamadan anlaşıldığı kadarıyla ilk derece mahkemesi atılan sloganları sadece kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret suçuna dayanak yapmıştır.

30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 48. maddesinin (2)

numaralı fıkrasında, açıkça dayanaktan yoksun başvuruların Mahkemece kabul edilemezliğine karar verilebileceği belirtilmiştir. Bu bağlamda temel haklara yönelik bir müdahalenin olmadığı başvurular açıkça dayanaktan yoksun kabul edilebilir (Hikmet Balabanoğlu, B. No: 2012/1334, 17/9/2013, § 24). Somut olayda ilk derece mahkemesi atılan sloganları görevi yaptırmamak için direnme suçuna dayanak yapmadığından bu suç bakımından verilen cezanın başvurucuların ifade özgürlüğüne bir müdahale teşkil ettiği söylenemez. Bu nedenle görevi yaptırmamak için direnme suçu bakımından verilen HAGB kararının ifade özgürlüğünü ihlal ettiğine yönelik iddianın diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret suçu bakımından verilen HAGB kararı nedeniyle ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine ilişkin iddiamn kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

Esas Yönünden

a. Müdahalenin Varlığı

Başvurucuların attığı sloganlar nedeniyle ayrı ayrı 13 ay 3 gün hapis cezası ile cezalandırılmasına ilişkin olarak HAGB karar verilmiştir. Söz konusu mahkeme kararı ile başvurucuların ifade özgürlüğüne yönelik bir müdahale yapılmıştır.

b. Müdahalenin İhlal Oluşturup Oluşturmadığı

Yukarıda anılan müdahale, Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen şartları yerine getirmediği müddetçe Anayasa'nın 26. maddesinin ihlalini teşkil edecektir.

Anayasa'nın 13. maddesi şöyledir:

“Temel hak ve hürriyetler, ... yalnızca Anayasanın ilgili

maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, ... demokratik toplum düzeninin gereklerine ve ölçünlük ilkesine aykırı olamaz.”

Bu sebeple müdahalenin Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve somut

başvuruya uygun düşen kanunlar tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddesinde belirtilen nedenlere dayanma ve demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluk koşullarını sağlayıp sağlamadığının belirlenmesi gerekir.

Kanunilik

5237 sayılı Kanun'un 125. maddesinin kanunla sınırlama ölçütünü karşıladığı sonucuna varılmıştır.

Meşru Amaç

Başvurucular hakkındaki hapis cezasının başkalarının şöhret veya haklarının korunmasına yönelik önlemlerin bir parçası olduğu ve meşru bir amaç taşıdığı sonucuna varılmıştır.

iii. Demokratik Toplum Düzeninin Gereklerine Uygunluk

(1) Genel ilkeler

(a) Demokratik Toplumda İfade Özgürlüğünün Önemi

Anayasa Mahkemesi İfade özgürlüğü bağlamında demokratik toplum düzeninin gerekleri ifadesinden ne anlaşılması gerektiğini daha önce pek çok kez açıklamıştır. İfade özgürlüğü kişinin haber ve bilgilere, başkalarının fikirlerine serbestçe ulaşabilmesi, düşünce ve kanaatlerinden dolayı kınanamaması ve bunları tek başına veya başkalarıyla birlikte çeşitli yollarla serbestçe ifade edebilmesi, anlatabilmesi, savunabilmesi, başkalarına aktarabilmesi ve yayabilmesi anlamına gelir. Çoğunluğa muhalif olanlar da dâhil olmak üzere düşüncelerin her türlü araçla açıklanması, açıklanan düşünceye paydaş sağlanması, düşünceyi gerçekleştirme ve gerçekleştirme konusunda başkalarını ikna etme çabaları ve bu çabaların hoşgörülle karşılanması çoğulcu demokratik düzenin gereklerindedir. Dolayısıyla toplumsal ve siyasal çoğulculuğu

sağlamak, her türlü düşüncenin barışçıl bir şekilde ve serbestçe ifadesine bağlıdır. Bu itibarla düşünceyi açıklama ve yayma özgürlüğü demokrasinin işleyişi için yaşamsal önemdedir (Bekir coşkun [GK], B. No: 2014/12151, 4/6/2015, §§ 33-35; Mehmet Ali Aydın [GK], B. No: 2013/9343, 4/6/2015, §§ 42, 43; Tansel Çölaşan, B. No: 2014/6128, 7/7/2015, §§ 35-38).

Müdahalenin Demokratik Toplum Düzeninin Gereklerine Uygun Olması

Temel hak ve özgürlüklere yönelik bir müdahalenin demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun kabul edilebilmesi İçin zorunlu bir toplumsal İhtiyacı karşılaması ve orantılı bir müdahale olması gerekir (Bekir Coşkun, §§ 53-55; Mehmet Ali Aydın, §§ 70-72; AYM, E.2018/69, K.2018/47, 31/5/2018, § 15; AYM, E.2017/130, K.2017/165, 29/11/2017, § 18).

Buna göre ifade özgürlüğüne yapılan bir müdahale, zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşılamıyorsa ya da zorunlu bir toplumsal ihtiyacı karşılamakla birlikte orantılı değilse demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun bir müdahale olarak değerlendirilemez.

İfade Özgürlüğüne Yapılan Müdahalenin Gerekçesi

Başvuru konusu olay bakımından yapılacak değerlendirmelerin temel eksenini, derece mahkemelerinin müdahaleye neden olan kararlarında dayandıkları gerekçelerin ifade özgürlüğünü kısıtlama bakımından demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olduğunu inandırıcı bir şekilde ortaya koyup koyamadığı olacaktır. İfade özgürlüğüne gerekçesiz olarak veya Anayasa Mahkemesince Oltaya konulan kriterleri karşılamayan bir gerekçe ile yapılan müdahaleler Anayasa'nın 26. maddesini ihlal edecektir.

İlkelerin Olaya Uygulanması

Başvurucular, polisler tarafından gözaltına alınırken “Katil polis hesap verecek, direne direne kazanacağız, baskılar bizi yıldırılmaz. ” şeklinde sloganlar atmışlardır.

Başvurucular hakkında yapılan gözaltı işleminin gerekçesi I Mayıs Emek ve

Dayanışma Günü etkinlikleri çerçevesinde yapılan gösterilerde çıkan olaylardır. Başvurucuların cezalandırılmasına neden olan sloganlar bu olaylar üzerine yapılan gözaltı işlemleri esnasında atılmıştır.

Derece mahkemelerinin karar gerekçelerinde tatmin edici bir açıklama yer

almamakla birlikte somut olayın koşulları altında başvuru konusu olayda atılan sloganların bir gösteri esnasında değil gözaltı işlemi sırasında ve bu işlemi yapan polislerin yüzüne karşı atılmış olması dolayısıyla sloganlarda geçen “Katil polis” ifadesinin görevli polislerimize karşı hakaret teşkil ettiği gerekçesiyle başvurucular hakkında HAGB kararı verildiği anlaşılmaktadır.

Başvuru konusu olayın değerlendirilmesinde başvurucuların arama ve gözaltı işlemlerine maruz kalmasına neden olaylar dikkate alınmalıdır. “Katil polis hesap verecek. ” şeklindeki slogan “Direne direne kazanacağız, baskılar bizi yıldırılmaz. ” şeklindeki sloganlarla birlikte yakalama ve gözaltı işlemi sırasında atılmıştır. Dolayısıyla kelime anlamı itibarıyla ele alındığında rahatsız edici bir içeriğe sahip olan “Katil polis hesap verecek.”

şeklindeki sloganın -başvurucuların bakış açısından- kolluk kuvvetlerinin muamelelerine karşı eleştiri amacıyla atıldığı değerlendirilmiştir. Başvurucuların hakaret suçundan cezalandırılmalarına neden olan sloganın görevli polisleri hedef aldığı konusu da kuşkuludur.

Açıktır ki başvuru konusu olaydaki kalıplaşmış sloganların tekrarından ibaret sloganlar kitlesel eylemler yapan bazı grupların kolluk güçleri ile karşılaştıkları durumlarda sıkça

kullanılmaktadır. Bu bağlamda “Katil polis hesap verecek.” şeklindeki sloganın genel nitelikli olduğu değerlendirilmiş ve başvuru konusu olayda görev yapan polislerin kişisel şeref ve itibarına yönelik olmadığı kabul edilmiştir.

Bu kapsamda derece mahkemelerinin başvuruya konu olayın somut koşullarını gözetmediği, hakaret olarak kabul edilen sözlerin söylendiği bağlam gözetilmeksizin değerlendirme konusu yapıldığı sonucuna varılmıştır. İlk derece mahkemesi kararında başvurucuların cezalandırılmasının zorunlu bir toplumsal İhtiyaca karşılık geldiği ve bu sebeple İfade özgürlüğünü kısıtlama bakımından demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun olduğu inandırıcı bir şekilde ortaya konulamamıştır. Dolayısıyla ilk derece mahkemesinin ileri sürdüğü gerekçelerin başvurucuların ifade özgürlüğüne yapılan müdahale için ilgili ve yeterli bir gerekçelendirme sayılamayacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Açıklanan gerekçelerle başvurucuların Anayasa'nın 26. maddesinde güvence altına alınan ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (I) ve (2) numaralı fıkraları şöyledir:

“(1) Esas inceleme sonunda, başvurucunun hakkının ihlal edildiğine ya da

edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir ...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvurucu lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden

yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.

Anayasa Mahkemesinin Mehmet Doğan ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 57-60) kararında, Anayasa Mahkemesince bir temel hakkın ihlal edildiği sonucuna varıldığında ihlalin ve sonuçlarının nasıl ortadan kaldırılacağına belirlenmesi hususunda genel ilkelere yer verilmiştir.

Başvurucular, ihlalin tespiti ve her biri için ayrı ayrı 15.000 TL manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

Anayasa Mahkemesi başvuruculara kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret suçu bakımından verilen HAGB kararı şeklindeki müdahale demokratik toplum düzeninin gereklerine uygunluk koşulunu sağlamadığından başvurucuların ifade özgürlüklerinin ihlal edildiği sonucuna varmıştır. Somut başvuruda ihlalin mahkeme kararından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda ifade özgürlüğünün ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Buna göre yapılacak yeniden yargılama ise 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda derece mahkemelerince yapılması gereken iş, öncelikle ihlale yol açan mahkeme kararının ortadan kaldırılması ve nihayet ihlal sonucuna uygun yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılmak üzere İstanbul Anadolu 36. Asliye Ceza Mahkemesi gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

İfade özgürlüğünün ihlal edildiğinin tespiti ile yeniden yargılama yapılmak üzere kararın ilgili yargı merciine gönderilmesine

hükmedilmesinin yeterli olacağı değerlendirildiğinden başvurucuların manevi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

Dosyadaki belgelerden tespit edilen 618,30 TL harçtan ve 2.475 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.093,30 TL yargılama giderinin başvuruculara müştereken ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. l. Görevi yaptırmamak için direnme suçu bakımından İfade özgürlüğünün İhlal edildiğine ilişkin iddianın açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret suçu bakımından ifade özgürlüğünün ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret suçu bakımından Anayasa'nın maddesinin birinci fıkrasında güvence altına alınan ifade özgürlüğünün İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. Kararın bir örneğinin ifade özgürlüğünün ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere İstanbul Anadolu 36. Asliye Ceza Mahkemesine (E.2012/573, K. 2014/223) GÖNDERİLMESİNE,

D. Başvurucuların manevi tazminat taleplerinin REDDİNE,

E. 618,30 TL harçtan ve 2.475 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 3.093,30 TL yargılama giderinin BAŞVURUCULARA MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE,

F. Ödemenin, kararın tebliğini takiben başvurucunun Hazine ve Maliye

Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde

yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

G. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE
7/2/2019

tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan Üye Üye

Burhan ÜSTÜN Serdar ÖZGÜLDÜR Serruh KALELİ

Üye Üye

Kadir ÖZKAYA Yusuf şevki HAKYEMEZ